

“Bu karmaşanın içinde, gürbüz bir ağacız.”

GÜRBÜZ

Ayşe Naz Taş

SAYI

2

MART-NİSAN
2025

Kültür, Sanat ve Edebiyat Dergisi

2

2 AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ

gurbuzdergisi.com

yayında!

Gürbüz'de bu ay

PLAK CIZIRTISI 4
EBRAR SU KIRATLI

GİTMİŞ GİBİ YAPAN MASA 6
HÜMEYRA ÇAVDAR

TESLİM İLAHİSİ 8
BÜŞRA GÜN

ÇÜNKÜ ARTIK BİTTİ 10
AYÇANUR PEKSÖZ

**"YAPAY ZEKA ÇAĞINDA BİLİM
KURGU: BLADE RUNNER"** 12
NİDANUR BAĞRIYANIK

MIKE TYSON 14
ÇİZER : BURAK TALHA YILMAZ

BİLMEZSİN 16
ZEHRA AKINCI

SANRILAR VE FARKINDALIKLAR 18
BUSENUR KURAMAZ

**SAVAŞIN ORTASINDA FİLİZLENEN
İNSANLIK : MANDALİNALAR** 20
SÜMEYYE KEVSER YILMAZ

**İMTİYAZ SAHİBİ &
GENEL YAYIN YÖNETMENİ**
EBRAR SU KIRATLI

EDİTÖR
SÜMEYYE AKSOY

YAYIN KURULU
NİDANUR BAĞRIYANIK
SÜMEYYE KEVSER YILMAZ
İREM BAYDENİZ

TASARIM
NEZİHA ŞİMŞEK

ÇİZİM
EBRAR SU KIRATLI
AYŞE NAZ TAŞ
BURAK TALHA YILMAZ

DİJİTAL İŞLER
EMİR SELİM SOYDAN

**SOSYAL MEDYA
HESAPLARIMIZ**

 GURBUZDERGİSİ

 GURBUZDERGİSİ

plak CIZIR TISI

Ebrar su Kiroakı 2025

Plak Cızırtısı

Kafamda çınlayan bir şarkıdır
Yan yana durduğumuz anlar
Plak cızırtı ile dönerken,
veya
Bir kar tanesi toprağa kavuşurken,
Unutmayı bekler insan.

Bir izmarit midir kaldırımın bu denli canını yakan
Bir insan mı
Yoksa bir canavar mı,
Bu kadar vahşileşen.

Dalga boylu boyunca aşarken kederimizi
Yalnızlığa mı üzölmeli insan
Karanlığın içinde hapsolmuş anılara mı?

Kelimeler parçalanırken bir masada
Yahut bir sigaranın dumanında
Kurtarılmayı istemez mi insan
Benzer sorular döner kafalarda
Hemen hemen her kadının düşüncelerinde
Sevilmek değil midir hepimizin derdi
Bize çok görölen

Sevmek bu denli ağır gelirken yüreklerimize
Sevilmeyi beklemek de bir acı değil midir?
Zaman nakış nakış işlenirken
Bilmem kaç kar tanesi tekrardan süzölürken mavilikte
Benden kalan beklemektir,
senden kalansa sadece acı

Geçmiş boylu boyunca uzanmışken karşımda
Bir kuyu muydun
Ben Yusuf olamayacak kadar çirkinken

gittimiz
gibi
yapan
masa

Gitmiş Gibi Yapan Masa

İnsan sırf bir masa gitti diye gözyaşı dökmez.

Mutlaka onun kendisiyle birlikte senden götürdüğü başka şeyler vardır. Bugün, benim ardımda bıraktığım da tıpkı Cansever'in *Masası* gibi yıllarca "Bana mısın!" dememiş bir masaydı.

Aslında, bir iki defa tekerlekli ayaklarının gövdesinden ayrıldığı olmuştu; ancak güçlü yapıştırıcılarla tekrar birleştirebilmiştik parçaları. Üst malzemesi mermer olduğundan birkaç karesi de kırıldı ama yine de iş görüyordu. Elimizi, kolumuzu yerden kesiyordu neticede, bu da kafiydi. Hem hatırası büyüktü. İlkokula başladığımda, güzel yazı ödevlerimi rahatça yapabileyim diye dedem almıştı. O kadar devasaydı ki benim gibi yedi çocuğa daha yeterdi herhâlde.

Nakliye kamyonu, masayı bırakmak için evimizin önünde durduğunda, ben ve sokaktan bir arkadaşım karşı apartmanın merdivenlerinde oturuyorduk. Heyecanla ona durumu anlattığımda "Ne kadar da şanslısın!" demişti. Bense göğsümü kabarta kabarta tasdik etmişim onu.

Yıllar masanın üzerinden akıp geçti. Bazısı atlaya atlaya, bazısı ağır ağır, ancak bir şekilde geçip gittiler. Okumayı söktüğüm o masada ilk şiirimi yazdım ben, sonra ikincisini ve ardından üçüncüsünü. Büyüyünce ne olacağım sorusunu bana her sene sorduran ve her seferinde türlü türlü cevaplar alan da oydu, benimle büyüyen de.

Peki, insan kaç zaman sonra büyümeyi bırakıyor da yaşlanmaya başlıyor? Ya bir masa, aslında ölü bir ağaçtan doğma olduğu hâlde nasıl oluyor da yeniden ölebiliyor? Ama yine de biliyorum: Öldü sandığım şeyi, çöpün kenarından bir başkası alacak ve o şey, onun için yeniden doğacak. Yeni bir anlamla girecek dünyasına. Kendisini, terk edilmiş bir kedi yavrusuna kucak açmış gibi ya da solmak üzere olan bir çiçeğe yağmur olmuş gibi hissedecek belki de.

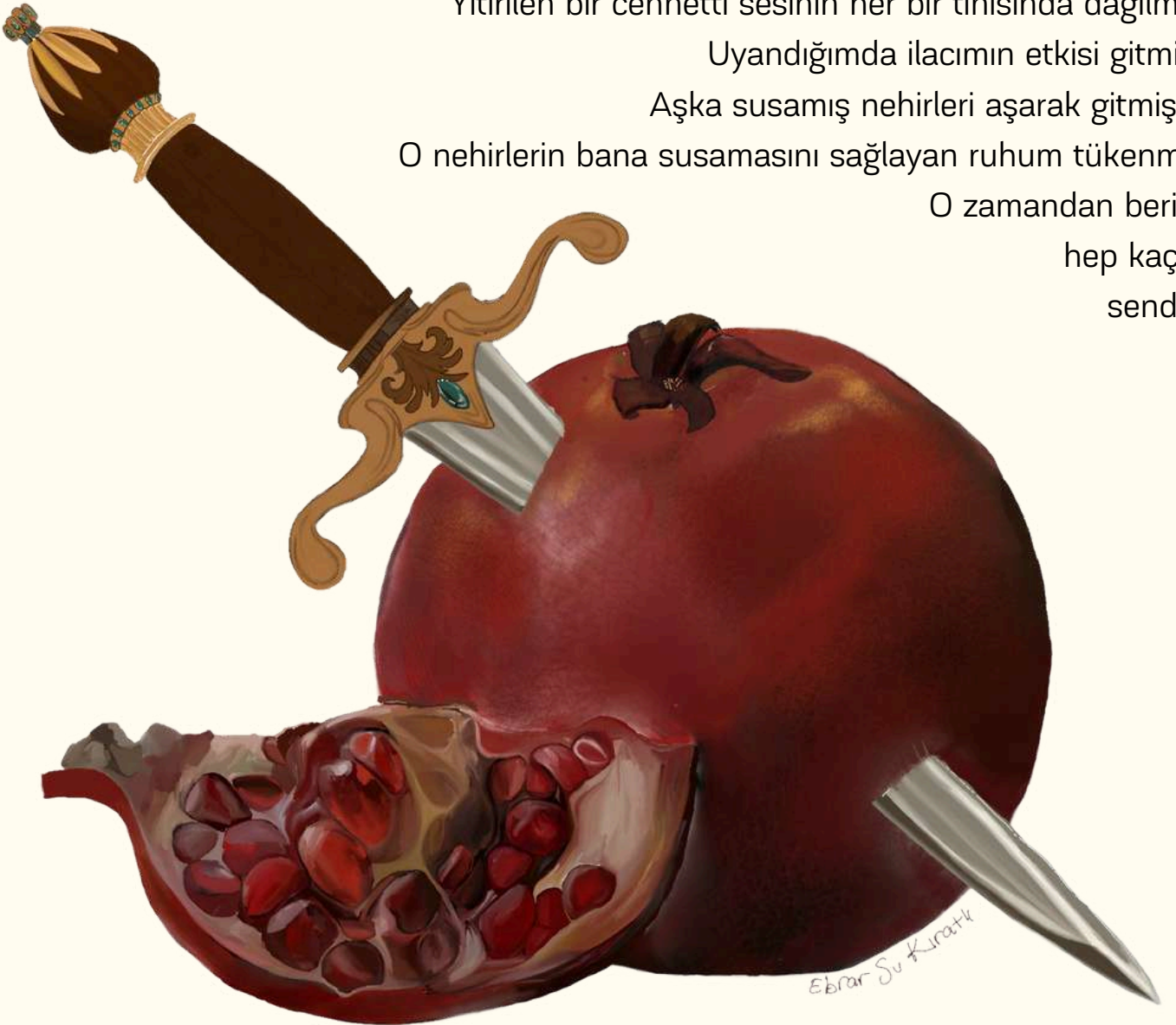
Önce kırılan yerlerini onaracak masanın. "Senden ne de çabuk vazgeçmişler öyle!" diyecek ona. Ve bir gün, onun masası da —bir zamanlar benim olan — bırakacak onu. Ne kadar süre o kişiyle kaldığının, neden gittiğinin, ne hâlde gittiğinin bir önemi olacak mı? Hangi anlamlarla doğduğu ya da hangi anlamlarla yittiği artık bir şey ifade edecek mi?

Dedemin bana hediye ettiği masa, kaç tane masayı daha büyütecek içinde? Ve ne zaman "Bana mısın!" diye dert yanmaya başlayacak? Onun yokluğu, oturma odamızda bir boşluk bırakacak ama bende ki anlamlarıyla yine bende kalacak. O hâlde, masa sahiden de gitmiş olacak mı?

BÜŞRA GÜN

teslim ilahisi

Kaçtım hep senden
Zavallı çocuk dünyamda
Bir vuruş, bin kırış akın etti
Varoluşun her kırıntısına muhtaç ruhumda
Güneş sadık kalmadı vaat edilen yere
Yedi kılıcı saplamak yetmedi gözlerime
Kandıramadım titreyen bedenimi
Ellerinin vurduğu her bir telde
İçimde yeşeren kadının doğumu ölüme mahkum
Boynumdaki bir incidir halatlar, atalardan kalma
Yaşamaktan kaçarken sıkıca tutunmuştum halatına
Yitirilen bir cennetti sesinin her bir tınısında dağılmak
Uyandığımda ilacımın etkisi gitmişti
Aşka susamış nehirleri aşarak gitmiştin
O nehirlerin bana susamasını sağlayan ruhum tükenmişti
O zamandan beridir
hep kaçtım
senden

Ama artık yakala beni
Düşlerimin gerçeği, gerçeğimin ölümü kollarla
İncir ağaçlarından uzak duramayan arılar gibi
Çünkü gelinliğim kan içiyor sandım
Babam narları kırarken yumruklarıyla
Yumruklardan koşarak uzaklaştım
Kendim de nar taneleri kadar sana düşkünken
O yüzden kaçtım hep senden
Ama aşk biliyorum yakıp kavuracaksın benliğimi
Senden kaçanlar hep ilgini çekenler değil mi?

Kendimi sunuyorum gül şölenine
Kalbimde yuva yapmış kılıçlardan gelen
Gül yapraklarıyla adımı yazdım defterine
Afrodit'in ayağına battıkça battığım
Kırmızılaştıkça kan akıttığım beyaz güllerimle
Gelinler taç yapmaz benim çiçeklerimle
Yıkandıkça kirlenirler benim şelalelerimde
Utanmıştım bundan
Bundan kaçtım hep senden

Boyuyorum vücudumu deniz kabuklarıyla
Çekirdeğimi kavuruyorum siyah saçlarda
Yudumlayacağım kahvemi nefesinin kutsallığında
Ne kaçıyorum tüm Doğu kovalarmış gibi
Ne de yakalıyorum tüm Batı kaçarmış gibi
Kurban ediyorum sana toprağımın her şeyini

Çünkü Artık Bitti

Bitmeyecek sandığımız anlar, gün doğumunda bizi terk edip gitmedi mi?

Şimdi buradasın. Gözlerini kapatıp kuşların civıltısını dinleyebilirsin, yaprakların cama vuruşunu hissedebilirsin, yağmur sonrası toprak kokusunu içine çekebilirsin, kendini yağmura atıp damlaların kirpiklerini ıslatışını hissedebilirsin çünkü artık bitti. Başladı ve bitti, tıpkı yağmur gibi. Hiç bitmeyecek gibi yağın her yağmur, yağdı ve bitti. Şimdi, yağmurda ıslananlar için kurulanma zamanı. Sakinleş. Aynada, seni bırakıp giden gözyaşlarını izle ve sadece anda kal. Belki o an değildi ama şu an her şey yolunda ve belki o an değildin ama şu an güvendesin çünkü artık bitti.

Yüzüne dokun ve gerçekliğini hisset. O ana dokunamazsın, onu geri dönüp değiştiremezsin. Onun gerçekliği zihninde oluşturduğun bir illüzyondan ibaret. Camın ötesinde hayat devam ediyor çünkü hayatın sonu değildi, yaşadığın son anın değildi; artık bitti. O anda kalamayacağını kendine hatırlat, şu ana dönmek zorundasın. Nefes al. Ağlıyor olsan bile gülümse.

Ne kadar istemesen de onun olması gerekiyordu ve oldu ama artık bitti. O hatıra şu an hayatta değil, varlığının bir emaresi kalmadı. Elini kalbine götür; senin varlığının emaresi orada atmaya devam ediyor, seni hiç bırakmadı. Yaşatma o anıyı, hatıralarında canlı tutma, sulama artık bitti.

Duvardaki saate bak, saniye ibresi hareket ediyor çünkü artık bitti. Kendine iyi davran çünkü o an geçmişte kaldı ama sen ilerledin. Şu an buradasın. Kendini o ana hapsetme, o an olduğun kişiyle bağlarını kopar, kendini özgürleştir. Şimdinin gözyaşları da yarın bir anıdan ibaret olacak, sende kalmayacak.

Takvime bak, bugünü bul. İşte, evet şu an buradasın. Haftalar öncesinde sıkışıp kalmadın. O artık bitti, senden ayrıldı. Bugün gerçek, zihninde ısrarla tuttuğun o gün değil. Haftalar öncesinde kalan bir anıyı sahiplenmek zorunda değilsin. Özgür bırak onu, salabilirsin artık bitti.

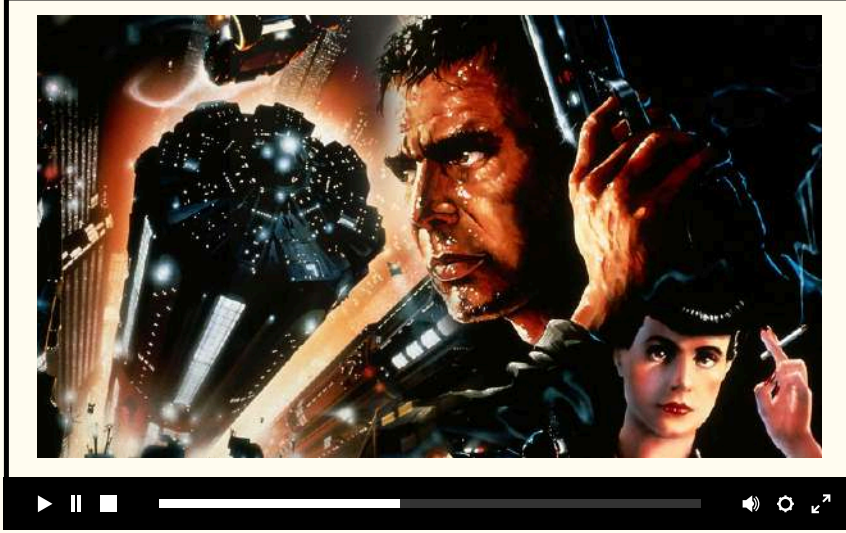
Gözlerini kapat, belki de uyu ama kendine söz ver, artık aynı kâbusu görmeyeceğine dair kendine o sözü ver. Beş yaşındaki sen, o kâbusu görse çok korkardı, çok ağlardı. Artık o kâbusu zihninde öldürmenin zamanı. Gökyüzüne bak, bir bulut seç ve kendine sor: Bu bulut mu gerçek olan, yoksa o anı mı? Kendi gerçeğine karar ver.

İki gerçeği birden yaşayamazsın.
Çünkü artık biri bitti.

NİDANUR BAĞRIYANIK

BLADE RUNNER

"YAPAY ZEKA ÇAĞINDA BİLİM KURGU "

"Gelecek burada, sadece eşit şekilde dağılmamış." - William Gibson

"Bilim kurgu" size neyi çağırıyor?

Aklınıza, karanlık ve derin atmosferi içinde kaybolduğunuz, gerçeğin tepetaklak olduğu o ünlü kitaplar veya filmler mi geliyor? Distopik evrenler, zaman yolculukları, uzay kolonileri, gerçeküstü düşünceler mi?

Ursula K. Le Guin, bilim kurguyu "İnsanları bir arada tutan tek şeyin hayal gücü olduğunu gösterir." şeklinde tanımlıyor. Bu tanımdan yola çıkarak bilim kurgunun, aslında hayal gücümüzün geleceğe ve gerçekliğe olan yansıması şeklinde ifade edilebileceğini söyleyebiliriz. Günümüzde bu alanda Blade Runner filmi; felsefi, sanatsal ve kültürel olarak büyük etkiler

yaratmış, aynı zamanda bilim kurgu türünün temellerini sarsarak onu yeniden tanımlamış bir başyapıttır. Blade Runner, Ridley Scott tarafından yönetilen ve Philip K. Dick'in *Do Androids Dream of Electric Sheep?* adlı romanına dayanan bir bilim kurgu filmidir. Film, fütüristik bir distopyada, yapay insanları (replikantları) "avlayan" bir dedektifin hikâyesini anlatır.

Geleceğin Los Angeles'ı (2019), teknolojik ilerlemeler ve kirlilik ile boğulmuş, karanlık ve sürekli yağmurlu bir şehirdir. Tyrell Corporation adlı mega şirket, "replikant" adı verilen biyoteknolojik varlıklar üretmektedir. Bu varlıklar insanlara benzer ancak genetik olarak tasarlanmış olup sınırlı bir ömre sahiptirler. Replikantlar genellikle kolonileşmiş gezegenlerde iş gücü olarak kullanılır. Ancak bazıları isyan ederek kaçıma çalışır.

Film, Rick Deckard adlı eski bir Blade Runner dedektifinin kaçan dört replikantı bulup yok etmekle görevlendirilmesiyle başlar.

Film, replikantlar ve insanların gelecekteki ilişkisini, özgür irade, ölüm ve hafızalar gibi felsefi soruları sorgulayarak ilerler. Sanatsal açıdan ise neon ışıklarla süslenmiş, karanlık, yağmurlu ve kalabalık Los Angeles görüntüleri sunarken, film müzikleri de bu distopik ruhu pekiştirir.

Tüm bu görsel ve anlatımsal zenginliğin ötesinde, film derinlikli bir sorgulama da sunar: insanlık, kimlik, hafıza ve varoluş.

Film temelde insanlık, kimlik arayışı, hafıza ve varoluşsal sorunları ele alır. Replikantlar biyoteknolojik olarak üretilmiş insansı varlıklardır. Günümüzde kullandığımız yapay zekâlar (ChatGPT, DALL.E, Gemini ve Copilot), insanın öğrenmesini taklit eden ve insanlar tarafından oluşturulan Büyük Dil Modelleri'dir (LLM). Günümüzde kullanılan sohbet botları, replikantlarla kıyaslandığında henüz onların farkındalığına ulaşmamış olsa da insan gibi düşünme yetisine sahiptir.

Filmde replikantları insanlardan ayıran Voight-Kampff testi, onların "duygusal" tepkilerini ölçerek farklarını ortaya çıkarmak için tasarlanmıştır. İnsanları replikantlardan ayıran en büyük özellik, duygusal gelişmişlik düzeyleridir. Burada şu soru karşımıza çıkar: Duyguları olan bu

varlıklar insan olarak görülebilir mi?

Filmde replikantlara sahte anılar yüklenerek onlara insan oldukları hissi verilir. Bir replikant olan Rachael, hafızasındaki anıların aslında bir başkasına ait olduğunu öğrendiğinde varoluşsal bir kriz yaşar. Buna ek olarak, replikantların ömrü sadece dört yıldır. Bu sürenin sonunda hem anıları hem de kendileri yok olur. Filmin en can alıcı noktalarından biri, finalde Roy Batty'nin yaptığı monologdur. Roy Batty, Dedektif Deckard'ın hayatını kurtararak bir replikantın insandan daha üstün olabileceğini gösterir. Replikantların köle gibi kullanılması, ağır iş yüküyle ezilmeleri ve Blade Runner'lar tarafından avlanmaları nedeniyle yaşadıkları korku ve anılarını Deckard'a aktararak sonsuza kadar onda kalacak bir iz bırakması, filmin derinlemesine incelenmesi gereken yönlerinden biridir.

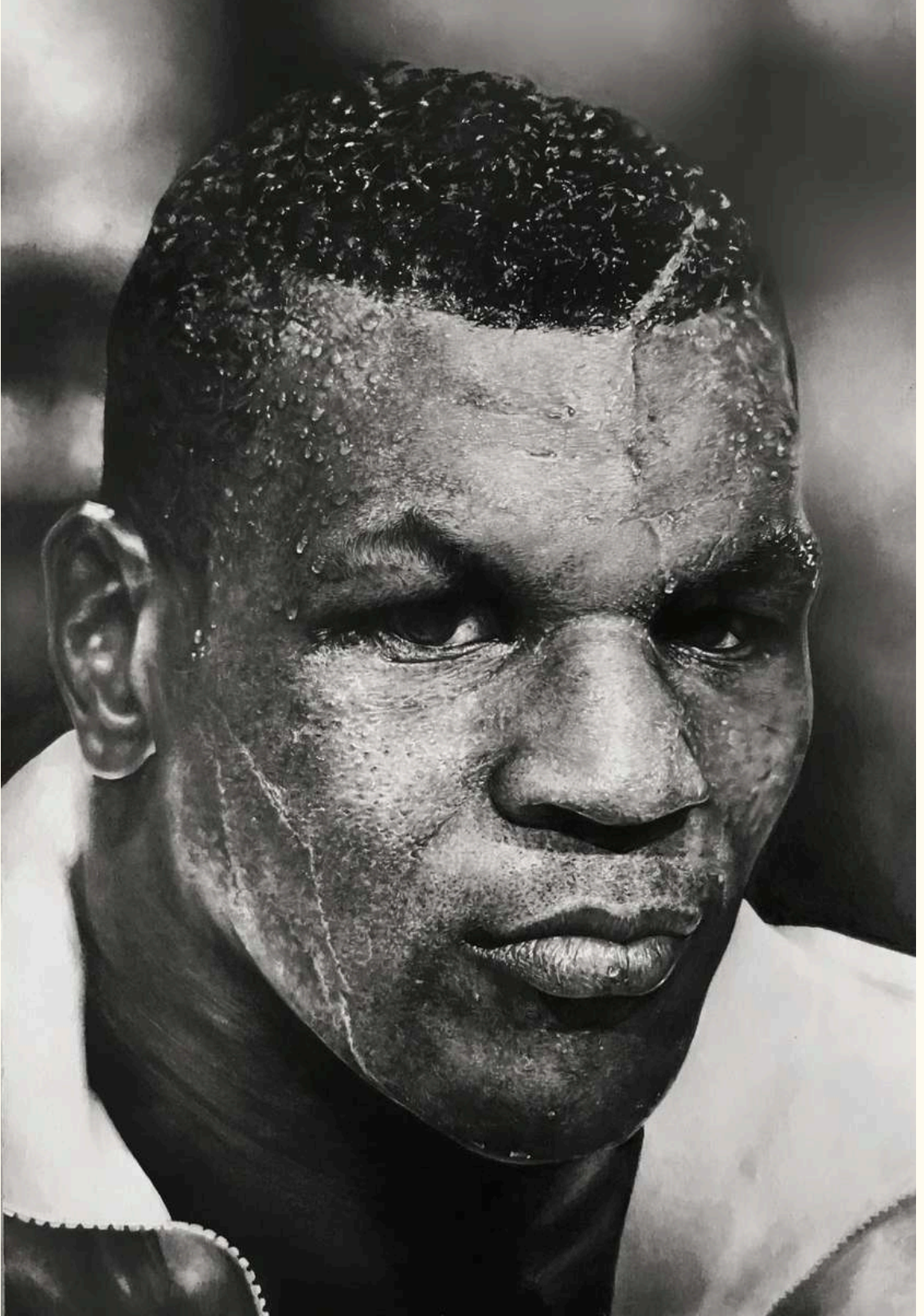
Zaman içinde bilim kurgu filmlerinin hem kalitesi hem de izleyici kitlesi artıyor. Günümüz bilim kurgu eserleri, yakın gelecekte karşılaşılabileceğimiz sorunları ve fırsatları şimdiden ele alıyor. Bir nevi yarının dünyasını bugünden görmemizi sağlıyorlar.

Bu yapay zekâ çağında, bilim kurgu eserleri ve filmleri bize yol göstermeye devam ediyor. Umalım ki bize yaşamı sorgulatan, içinde bulunduğumuz evreni yeniden incelememizi sağlayan ve yarınları görmemize yardımcı olan eserler üretilmeye devam etsin...

**Hayatta en büyük
savaşlar, kendi
içimizde verdiğimiz
savaşlardır.**

MIKE TYSON

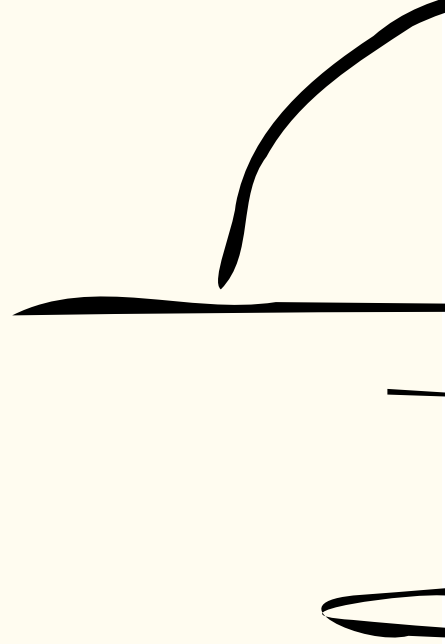

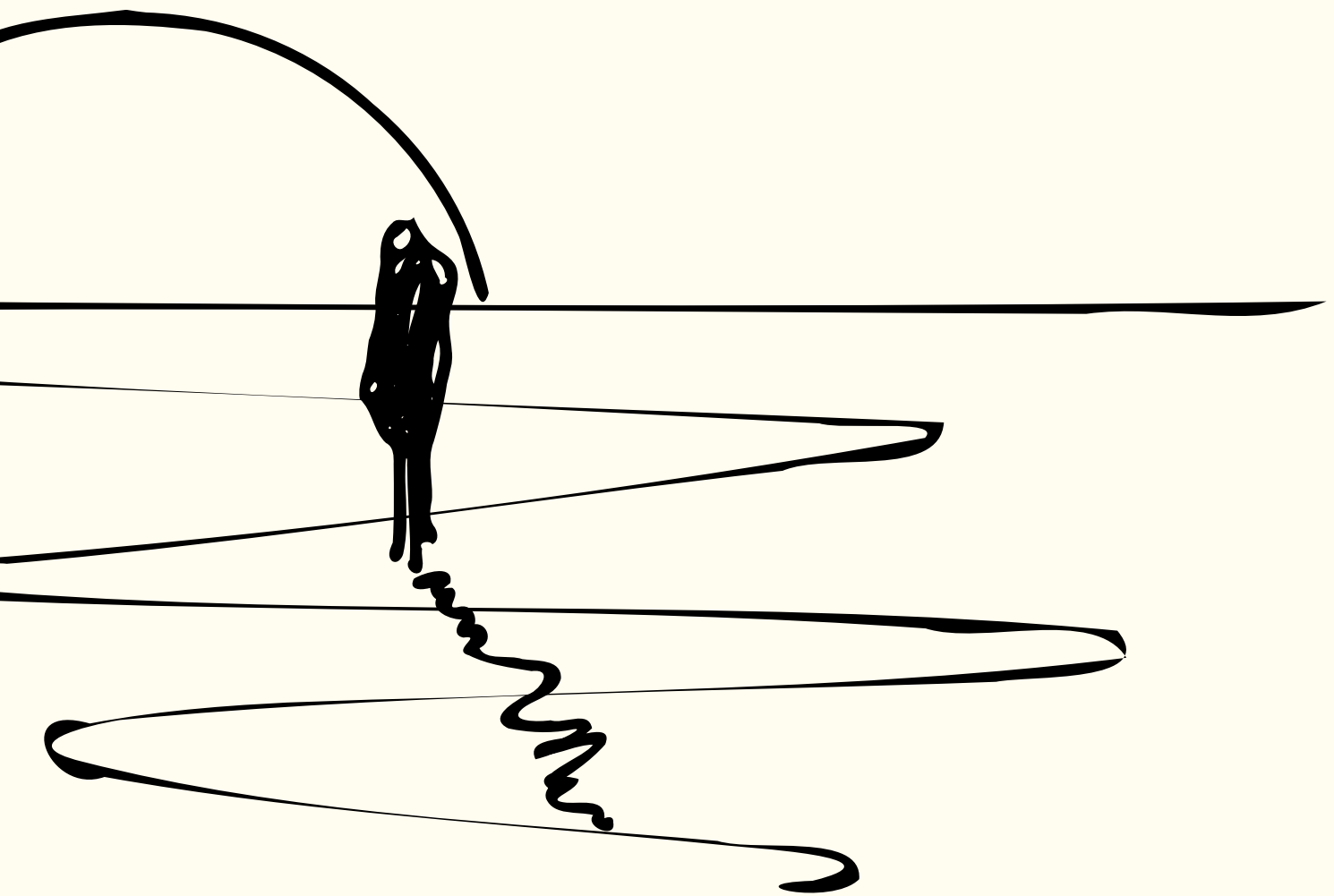
KAĞIT ÜZERİNE KARAKALEM
2023- 35X50

ZEHRA AKINCI

Bilmezsın

Bilmezsın yine fikrimde dolandır ismin
Ayazın ortasında bir gökkuşaağısın içimdeki
Yol aldı gemi dönmedi bir daha sevda limanına
Bilmezsın kaç metcezir boğdu beni yokluğuna
Dar geldi tüm dünya gönlümdeki hasrete
Ben yeni dünyalar ektim evrene sen diye.
Dön, dön ki senle yaşayayım hüznü yası neşeyi
Çünkü yoksan beyhudedir her duygu bana
Sual olmaz kader satırında yazanlara
Fakat nedendir bu kadar dert, tasa?
Cevabı meçhuldur bilirim
Yalnız sen bilmezsın ne satırlar yazdım adına.

BUSENUR KURAMAZ

SANRILAR

—ve—

Farkındalıklar

Ya inandığımız doğrular birer sanrıysa? Sadece geçmişin bize söylediği ninnilere bağlı kalarak hep bir perde arkasından izlemişsek hayatı, mümkün değil midir ki ilerlediğimize inanırken yerimizde sayıklayalım... Bazen de itiraz etmek gerekmez mi?

Olur ya, bir deli kuyuya taş atar, peşinden sayısız akıllı atlar derler. Bir ihtimal, roller değişse akıllının biri kuyuya taş atsa, peşinden birçok deli atlasa daha gerçekçi olmaz mı? Günümüzde dünyanın dönüşümünde rol alan düşünce yöneticilerinin durumu da aynen böyledir. Ortaya bir fikir sürerler ve kitleler maalesef güç kazanan kişinin fikrini “akıllının attığı taş” yerine koyar. Ardından sorgulamadan “delicesine” benimser ve üzerine alırlar.

Yüzyılımızın kültürleri sıradanlaştıran, tek düze hâle getiren popülerizm anlayışının kaynağı da bu durum değil midir? Halbuki farklılıklarımızdır bizleri daha eşsizleştiren ve “birey” pozisyonuna getiren... Ne zaman ki bir toplulukta sesler arasında farklı fikirler yükselir, o vakit bir adım ileriye gider sanat, bilim gibi insana dair alanlar. Bizler “biricik” yaratılmış varlıklarız. Daima bir topluluğun katılımcısı olmak zorunda değiliz. Kimi vakit tek başımıza ayrı yola, değere, amaca sahip olabilmeliyiz. Sürüden kopmak kendimizi keşfetmek için bir fırsattır çoğunlukla.

Öyle hayatlar var ki çağımızda, sadece kapitalist sistemin yönlendirdiği uğraşlarla günlerini doldurarak sahip oldukları yeteneklerini keşfedemedi, geliştirerek hayata aktarmadan ömürlerini tüketiyor. İşte bu vahim durum neticesinde, zamanı yöneten fikir dünyası tekelleşiyor. Özgür düşünce ortamı oluşsa bile bunu değerlendirebilecek yahut varlığına ihtiyaç duyabilecek nesil yetişemiyor. Dayatılan, içten içe bizlere işlenmeye çalışılan bir yaşam “motto”su hâkim. “Kendi geçimini, refahını sağlamak için o kadar çalış ki her piyasa değiştiğinde ‘daha iyi bir eve, daha gelişmiş bir telefona...’ ulaşmak için öylesine çabalarken en birincil derdin bu olsun!” Oysa esas olan, yaşam kalitesini belirleyen unsur; kendi zihnimize, kabiliyetlerimize yaptığımız yatırımdır. Popülerizm kuşkusuz farklı gündelik telaşlar çıkaracaktır önümüze. Fakat kuyularımızda sığınabileceğimiz bir köşemiz olmalı, ulaşamayan ve arada uğradığımız. Fırtınalar gelip geçecek, dallarımızı da kırabilir, mühim değil. Eğer köklerimiz, ana gövdemiz sıkı sıkıya bağlı ise köklerine, ilelebet çevresine ferahlık veren bir çınara da dönüşebiliriz. Yeter ki sınırlarımızı çizelim, herkese ve her kimliğe uyum sağlamaya uğraşmayalım, asıl odağımız kendimizin en iyi, gelişmiş versiyonuna yönelsin. Gürültüler arasında şahsi sesimizi, cıvıltımızı kaybetmeyelim. Çünkü 21.yüzyılda dünyanın beyaz yakalı, mavi yakalı ya da kamu çalışanından ziyade fikir insanına, düşünce öncülerine ihtiyacı var. Uyuyamayız, aksi takdirde uyandırıldığımızda bulduğumuz düzene ayak uydurmaktan başka şansımız kalmayacak. Sezai Karakoç’un *Sütun* adlı eserinde belirttiği üzere;

“Bozulmuş, darmadağın olmuş Ortadoğu bahçeleri,

Kim bozmuş bu bahçeleri? Düşünün.

Kim soldurmuş güneşini.

Düşünün. Dirilin ve kendinize gelin arkadaşlar.”

Sevgiyle ve farkındalıkla bezenmiş günlere umutla.

SAVAŞIN *ortasında* FILİZLENEN *insanlık*

SÜMEYYE KEVSER YILMAZ

Savaş... Ne kadar da alıştık bu sözcüğe. Dünyanın kaderine yazılmış bir felaket gibi, yüzyıllardır süregelen bir gerçek. Ta ilk insandan beri... Adem de nefsiyle savaşmamış mıydı? Onu cennetten dünyaya getiren şey bu mücadele değil miydi? İnsan var oldukça savaş da var olmaya devam etti; bazen toprak için, bazen inanç için, bazen de yalnızca insanın kendi içindeki kavganın bir yansıması olarak. Hatta bazen iki kardeş arasında bile... Ancak ne kadar eski olursa olsun, savaşın bıraktığı izler hâlâ insanın ruhunda derin yaralar açıyor. Hangi milletten, hangi inançtan olursa olsun, en çok da bu zamanlarda beliriyor empati gücümüz.

Çünkü savaş sadece askerleri değil; savaşın beşiğinde büyüyen çocukları, kaybedilen hayatları, yarım kalan umutları da içine alıyor.

Peki ya mandalinalar? Mandalinalar yaşayabilir mi? Savaşın ortasında, barut kokusunun sindiği topraklarda, o eşsiz koku hâlâ evreni sarabilir mi? Mandalinalar filmi, işte tam da bu soruya yanıt arayan bir hikâye anlatıyor. 1992 yılında Abhazya-Gürcistan Savaşı'nın içinde, Estonyalı marangoz İvo'nun mandalina bahçesinde geçen bu öykü, savaşın anlamsızlığını, dostluğun ve vicdanın sınır tanımazlığını gözler önüne seriyor.

MANDALINALAR

İvo, savaşın gölgesi altında, herkesin terk ettiği bir köyde kalmayı seçmiş bir adamdır. Ailesinin savaş yüzünden Estonya'ya döndüğü bu adamın tek derdi, mandalina hasadı için kasa üretmektir. Onun için mandalinalar, sıradan bir meyveden öte, bir bağlılıktır. Onları yetiştirmek, hayatın devam ettiğine inanmak demektir. Savaş her şeyi alıp götürebilir; insanları, evleri, geçmişleri... Ama mandalinalar hâlâ oradadır.

Savaşın ortasında mandalina işine girmeye kalkışmak çok aptalcaydı.

Atılan bombalar yüzünden mandalinalar dallarında titrerken, bir gün savaş kapısına kadar dayanır. Çatışmanın ardından, yaralı bir Çeçen askeri ve ölmek üzere olan bir Gürcü askeri bahçesinde bulunur. İvo, onları evine alır, yaralarını sarar. Bu iki düşmanın aynı çatı altında iyileşmeye çalışması, savaşın ne kadar anlamsız olduğunu en yalın hâliyle gözler önüne serer. Düşman olarak girdikleri bu evde, birbirlerine duydukları nefret zamanla yerini minnettarlığa bırakır. İvo'nun evinde, birbirlerini öldürmeyeceklerine dair verdikleri söz, savaşa rağmen hâlâ insan kalabilmenin mümkün olduğunu gösterir. Ve zamanla, iki düşman arasında nefretin yerini bir tür dostluk almaya başlar.

Film boyunca o uçsuz bucaksız doğa, savaşın gürültüsüne karşı sessiz bir direniş sergiler. Rüzgârın hışırtısı, mandalina ağaçlarının hafif salınışı ve sallandıkça etrafa yayılan o mis koku, insanın kanlı vahşetine inatla varlığını sürdüren bir yansımadır. Her ne kadar toprağını kanla sulasa da insanoğlu, doğa merhametini hiçbir zaman esirgemez onlardan.

Bu dostluk her ne kadar yarım kalsa da ebediyete kadar uzanıyor artık. Kısa süren bu bağ, savaşın gölgesinde yarım kalmış gibi görünse de aslında çok daha büyük bir gerçeği temsil eder: Savaş, insanı öldürebilir ama insanlığı asla... Mandalinalar, yalnızca bir savaş filmi değildir; savaşın ortasında bile filizlenebilen dostluğun, merhametin ve vicdanın hikâyesidir. Sarılamayan yaralar, bitmeyen savaşlar, yitirilen hayatlar... Ama mandalinalar hâlâ oradadır. Ve onların kokusu belki de bir gün barutun kokusunu tamamen unutturacaktır.

“

-“Yakında burada olurlar.

+Kimler?

-Gürcüler ya da Ruslar.

Mandalinalar da ağaçlarda kalacak.

Burak Taha Yılmaz

23x23

Kağıt üzerine yağlı boya

2022